

# GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

## PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.  
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.



## INSERATY:

1 Sgr. 2 Fen. od wiersza na 1/2 szerokości  
przyjmują się tylko w Ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

### Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Paryż, 10. Lipca wieczorem. — Patrie donosi o sprawie meksykańskiej, że Francya nigdy z Juarezem nie zawiąże układów. Skoro Francuzi wejdą do Meksyku, natenczas wezwia na radę Meksykanów i uwzględnią ich życzenia. Francya opuści Meksyk po zupełnem wykonaniu układu zawrzeć się mającego.

— Presse donosi, że jen. Forey nie wyjedzie przed 25. Lipca.

Londyn, 10. Lipca. — Z Nowego Jorku donoszą pod dniem 28. Maja, że wojska jenerała Fremonta, Banksa i Macdonella połączyły się pod naczelnem dowództwem jenerała Pope. Jenerał Fremont podał się do dymisji, a po nim nastąpił Rufits King.

— Bank angielski zniżył dyskonto na 2 1/2 proc.

Londyn, 11. Lipca. — Na posiedzeniu dzisiejszem izby niższej oświadczył lord Palmerston, że Włochy zostały uznane przez Rosyą bez żadnych warunków. (A szkoła polska w Cuneo już rozwiązana!). Na pierwotne warunki z godnością nie przystano.

Berlin, 11. Lipca. — Najj. Pan raczył nadać fizykowi powiatowemu Dr. Briskem, w Elberfeldzie i buchalterowi przy kasie głównej rejencyjnej Pohlowi w Arnsbergu order orła czerwonego 4. klasy.

Berlin, 10. Lipca. — Do Gazety Kolońskiej piszą z Berlina: Dziwne upowszechniają się tu pogłoski o rozwiązaniu sejmu. Gdy w Marcu rozwiązano sejm dawniejszy, powszechnie to ganiono, dla tego też nie możemy uwierzyć, aby rząd miał na myśli rozwiązanie sejmu, kiedy do tego nie masz powodu. Byłoby to pomiataniem formami konstytucyjnymi. Uchwały komisji budżetowej nie wchodziły przytem w rachubę. Też zapewne w niektórych punktach nie będą przyjęte na walnem posiedzeniu. Zresztą komisya budżetowa dobrze uczyni, jeżeli po za etatem wojskowym na ten raz takie poczyni oszczędności, które nie ulegają żadnemu powątpiewaniu.

### Królestwo Polskie.

Warszawa, 7. Lipca. — Gazeta wrocławska powtarzając za Dziennikiem Powsz. wykryte nazwisko tego, który strzelił do w. księcia Konstantego, to jest Ludwika Jaroszyńskiego, dodaje, że z początku podał zmyślane nazwisko, a kiedy oświadczone mu, iż jest odkrytym, iż się nazywa Ludwik Jaroszyński, na to nie nieodpowiadał tylko powtarzał, wiem, że umierać muszę, a sędziom moim zajadno jest czy ja się Piotrem lub Pawłem nazywam. Umierać muszę, naprzód więc, poco dręczyć. Przez dwa dni jeść niechciał, bo jak powiadał, po co mi jadło, kiedy umierać muszę. W cytadeli nareszcie postawić mu miano pieczeń, którą jadł. Na zapytanie czy ma spółników, nie nieodpowiedział, a z kąd dostał rewolwer, powiedział że kupił od tandeciarza. Wielopolski wyjednał śledztwo cywilne przy asyście wojskowej. Wielki książę postanowił, aby srońca rzucił się przy drzwiach otwartych przydaniu oskarżonemu obrońcy. Toczyła się praktykowana w Królestwie od r. 1831. Wojskowi należący do sądu wojennego gniewają się na to postanowienie i chcieli z pečatku stawiać przeszkodę sędziom cywilnym, ale ustąpić musieli przed wyższym rozkazem. Jenerał Pauluzzi reorganizuje policyą. Pułkownikowi Rozwadowskiemu ofiarowano oberpolicmaistrowstwo, którego chce się podjąć pod warunkiem, jeżeli osławiony Wiśniewski będzie oddalony z policyi, równie jak policmajstrowie Federow i Sengbusch, obaj skompromitowani wielu nadużyciami i przemieszaniem.

— Wczoraj zamówiło kilku oficerów u poda w obozie warszawskim nabożeństwo żałobne. Gdy na to nabożeństwo mnóstwo przybyło oficerów, a szczególnie z artylerji, poznał pop, że tu chodzi o manifestacyą za rostrzelanych oficerów. Pod udał się do komendanta i oskarżył oficerów. Smutny ten wypadek zrzucił wrazenie w kołach rosyjskich i telegrafowano natychmiast o tem do Petersburga.

— Ponieważ nieudaly się wszystkie sposoby, aby zwabić publiczność do teatru, przeto wielki książę nakazał aż do dalszego zamknąć teatr. Król pruski, cesarz Francuzów, królowa angielska, król hanowerski itd. nadesłali telegramem kondolencje swoje z powodu zamachu na w.

księcia Konstantego. Przy wyliczaniu tych kondolencji, wypuścił Dz. Powszechny cesarza austriackiego. Korespondent warszawski we wrocławskiej gazecie dodaje uwagę, czyli dwór wiedeński tym sposobem chce wynurzyć swe niezadowolenie z powodu zmian zaszytych w Królestwie, tak jak już objawił to w dziennikach swoich, gdy się dowiedział o zamianowaniach wielkiego księcia i Wielopolskiego.

— Upowszechniło się tu zdanie, że za rozwinięciem autonomii Królestwa musi nastąpić prędzej czy później oderwanie Galicyi (?) i aneksya jej do Królestwa.

Taż gazeta wrocławska pisze z nad granicy polskiej pod d. 8. Lipca, że jenerał Merchelewicz nie podpisał wyroku skazującego na rozstrzelanie oficerów, tylko jenerał Lüders, Merchelewicz zaś tylko zawiadomił armią o spełnieniu tego wyroku w d. 28 Czerwca. Potwierdził zaś tylko wyroki skazujące Stanisława Abramowicza do robót przymusowych na lat 3, porucznika Kaplińskiego na oddalenie z wojska i oddanie pod dozór policyjny, żołnierza Szczura na 600 pałek. Mówi dalej, że zamach ganią w Warszawie, ale przytem pogodzić nie umięją tam postępowania w. księcia z zapowiedzianymi reformami przez niego i Wielopolskiego, to jest że pierwszy jeździł po Warszawie ze znienawidzonym Kriżanowskochem, że policya i kozactwo z Czerkiesami lud rozbijali po ulicach. Kozactwo jak było tak bije nachajkami osoby przechodzące po ulicach bez różnicy wieku, płci i godności. Jakże pogodzić miłość ojczyzny, z jaką Wielopolski występuje, z batami, które kozactwo wydzielą. Liberalizm, reformy, miłość ojczyzny, — a baty, więzienia i wywożenia na Syberyą to sprzeczności, których zagadkowość nierozwiąże żadna wymowa.

— Żaden z dzienników polskich poza Królestwem wychodzących niepowtórzył mowy arcybiskupa Felińskiego. Jest to fakt wiele mówiący.

### Ustawa o wychowaniu publicznem w Królestwie Polskiem.

(Dalszy ciąg.)

#### Rozdział VII. Skład i władze szkoły głównej.

Art. 244. Szkoła główna składa się z nauczających i uczących się. Do pierwszych należą: profesorowie zwyczajni i nadzwyczajni, adjunkci, lektorowie i docenci; do drugich studenci i wolni słuchacze.

Art. 245. Sami tylko profesorowie zwyczajni mogą zajmować godność rektorów i dziekanów i zasiadać w radzie ogólnej szkoły głównej. Inne prawa i obowiązki wspólne są profesorom zwyczajnym, nadzwyczajnym i adjunktom.

Art. 246. Lektorowie wykładają lekcye, ale do rady wydziału nie należą, chyba za osobnem wezwaniem dziekana. O docentach poniżej przepisaniem będzie.

Art. 247. Oprócz wyżej wymienionych osób do składu szkoły głównej należą: sędzia szkoły głównej, sekretarz zarządu, zawiadujący kancelaryą, prosektorowie, preparator i asystenci.

Art. 248. Władze szkoły głównej są: rektor, dziekani, rady wydziałów, rada ogólna i zarząd szkoły głównej.

Art. 249. Klasę w hierarchii urzędowej i płace osób do składu szkoły głównej należących oznacza dołączony etat.

#### Rozdział VIII. O rektorze.

Art. 250. Rektor jest zwierzchnikiem szkoły głównej i reprezentantem jej we wszystkich zewnętrznych jej stosunkach. Władza jego rozciąga się do wszystkich wydziałów i ich dziekanów.

Art. 251. Rektora na pierwsze lat trzy, naznacza rada administracyjna Królestwa, na przedstawienie komisji rządowej wyznani i oświecenia publicznego.

Po upływie tego czasu ma być przez radę ogólną z grona profesorów zwyczajnych co lat trzy obierany i na wniosek komisji rządowej wyznani i oświecenia publicznego przez namiestnika do zatwierdzenia najwyższego przedstawiany.

Art. 252. Klasę jego urzędu i dodatek do płacy profesorskiej oznacza etat szkoły głównej.

Art. 253. Rektor nieprzestaje pełnić obowiązków profesorskich, nie ma jednak mieć więcej jak trzy godziny lekcji na tydzień. Powiększenie tej liczby godzin należy od jego uznania.

Art. 254. Rektor jako zwierzchnik szkoły głównej, czuwa nad wykonaniem przepisów w jej ustawie zawartych, nad wykonaniem posta-



nowień do szkoły głównej odnoszących się, koresponduję z władzami w interesach szkoły głównej, ma władzę dyscyplinarną nad studentami, wydaje dyplomy na stopnie naukowe w wydziałach przyznane, wizuje świadectwa przez dziekanów wydawane, prezyduje w radzie ogólnej szkoły głównej w jej zarządzie; przewodniczy w wydziałach podczas obioru dziekana; przez czas urzędowania swego jest z prawa członkiem rady wychowania, składa komisji rządowej co półroku ogólne sprawozdanie o stanie szkoły głównej.

#### Rozdział IX. O dziekanach.

Art. 255. Każdy wydział szkoły głównej ma swego dziekana. Dziekan jest reprezentantem swojego wydziału i najbliższym jego przełożonym.

Art. 256. Dziekanów wszyscy profesorowie i adjunkci właściwych wydziałów wybierają z grona profesorów zwyczajnych na lat dwa.

Art. 257. Dziekani nie przestając pełnić swych obowiązków profesorskich, czuwają nad wykładem nauk w swych wydziałach, wykonywają postanowienia rady ogólnej szkoły głównej; wnoszą na tę radę przełożenia, bądź własne, bądź na radach wydziałowych uchwalone, prezydują na posiedzeniach tychże rad i w komitetach egzaminacyjnych; wydają świadectwa z odbytych egzaminów, bywają obecni na egzaminach profesorskich i wizują wydane studentom matrykuły; przyjmują do zapisu studentów i utrzymują szczegółowe ich listy.

#### Rozdział I. Rady wydziałowe.

Art. 258. Rady wydziałowe składają się ze wszystkich profesorów zwyczajnych, i adjunktów pod przewodnictwem dziekana. W razie potrzeby na posiedzeniach Wydziałów mogą być powoływani docenci z głosem doradczym.

Art. 259. Zwyczajne posiedzenia rad wydziałowych odbywają się co miesiąc. W razie potrzeby wydziały mogą być zwoływane na posiedzenia nadzwyczajne.

Art. 260. Obowiązek sekretarza rady wydziału, sprawować ma jeden z młodszych członków rady przez dziekana naznaczony.

Art. 261. We wszystkich przedmiotach pod dyskusję rady podanych stanowić ma większość głosów, a równość ich zdanie dziekana rozstrzyga.

Art. 262. Do rady wydziałowej należy: ułożenie półrocznego rozkładu nauk i oznaczenie godzin prelekcji; przedstawianie radzie ogólnej kandydatów na wakujące posady lub proponowanie konkursów, rozstrzyganie o przejściu studentów z kursu na kurs, w skutek złożonych przez nich matrykuł z odbytego egzaminu, odbywanie egzaminów środkówowych i ostatecznych, i przyznawanie studentom stopni lekarzy i magistrów; i odbywanie egzaminów na stopnie dyrektorów, roztrząsanie podanych w tym celu dysertacji, urządzanie publicznych dysput do ich obrony, i przyznawanie tychże stopni, przedstawianie radzie ogólnej docentów do upoważnienia dawania prelekcji według warunków, poniżej art. 281. i następni oznaczonych; udzielanie opinii co do pozwolenia wykładu publicznego osobom znanym z nauki i za obrębem hierarchii szkolnej będącym; wyznaczenie tematów dla studentów do rozprawy i przyznawanie za najlepsze z nich nagród przepisanych; przygotowanie do rady ogólnej przełożeń, dotyczących się potrzeb wydziału i ulepszeń, jakie bądź w rozłożeniu przedmiotów, bądź w samym wykazie wprowadzić można.

(Dalszy ciąg nastąpi).

#### Francya.

Paryż, 8. Lipca. — Jen. Cambronne dowódca dywizji starej gwardyi (komendant w Lille zmarły r. 1826) jak wiadomo, wezwany przez Anglików do poddania się, miał odpowiedzieć: »La garde meurt, et ne se rend pas« (gwardya umiera ale się nie poddaje). Ponieważ niektórzy historycy powątpiewali o tem, przeto minister spraw wewn. wniósł o utworzenie komisji w Lille, którą też złożono z księcia Magenty, prefekta północnego departamentu, jenerała komenderującego i szefa sztabu głównej w Lille, którzy przesłuchali w tych dniach weterana starej gwardyi, byłego grenadyera Antoniego Deleau, który stał obok jenerała, gdy tenże wezwany od Anglików dał po dwakroć tę sławną odpowiedź, a gdy po drugi raz ją wymówił, cała stara gwardya ją powtórzyła ze świadkiem Deleau. Jen. Cambronne na wezwanie powtórne jenerała angielskiego powiedział coś w gniewie, ale tego już nierozumiał bo mu kula urwała biermycę a sam padł na kupe trupów. Anglicy zaś utrzymują, że Cambronne nie dał tej odpowiedzi patetycznej, ale daleko dobitniejszą. Monitor dziś ogłasza to zeznanie grenadyera Deleau, jak je spisano protokularnie w d. 30. Czerwca w Lille.

— Wczoraj odebrał urzędowe zawiadomienie poseł rosyjski z Petersburga, o uznaniu Włoch bez warunku i żadnej restrykcji.

(Kor. Cz.) Pan Segur, konsul francuski w Warszawie, przeniesionym zostaje do Antwerpii, miejsce jego obejmuje pan Valbèren, dzisiejszy konsul w Antwerpii. Zmianę tę od dni piętnastu p. Thouvenel w myśli swojej ułożył, zachowaną ona była w tajemnicy, dopóki p. Valbèren ostatecznie ofiarowanej mu posady nie przyjął. Minister spraw zagranicznych uważał, że przy nowym kształcie nadanym zarządowi w Królestwie Polskiem, Warszawa stała się ważnym punktem politycznym i że okazało się potrzebnem odwołanie dawnego konsula, a zastąpienie go nowym, odpowiedniejszym wymaganiom obecnego położenia. Pan Segur zostawi jednak w Warszawie zaszczytne wspomnienie. Jeżeli wśród trudnych okoliczności, w jakich się od półtora roku znajdował, okazał niekiedy wahanie i mógł na siebie ściągnąć zarzut, że się nie zawsze dostateczną sprężystością uzbroid, to z drugiej strony nie dopuścił się niczego ni słowem ni czynem coby sprzecznem było z prawością jego charakteru i godnością agenta Francyi. Raporta jego o wypadkach warszawskich i o stanie kraju były jak twierdzono, nacechowane zawsze bezstronnością i obojętnością. Pomnąc na tę okoliczność, można by, jeżeli nie z bolesnem uczuciem to z zadziwieniem, widzieć go w tej chwili przeniesionym na inną i to jeszcze mniejszego znaczenia posadę. Wprawdzie

będzie ona tylko tymczasową i niedługo trwałą, p. Segur bowiem wkrótce będzie miał dostateczną liczbę lat służby, aby nabyć prawo do emerytury. Można jednak mniemać, że to odwołanie jego, rząd rosyjski, któremu sprawozdania dokładne agentów zagranicznych nie zawsze dogadzają, zechce uważać jako nowy dowód uprzejmości ministra spraw zewnętrznych Francyi.

Pan Valbèren, nowo mianowany konsul, rozpoczął swój zawód dyplomatyczny przy hrab. Walewskim, towarzysząc mu w roku 1840, jako sekretarz w posłannictwie jego do Mechmeta-Ali. Przebywał następnie na wschodzie, później w Indyach, jako konsul jenerału w Kalkucie. Znany z znakomych zdolności umysłowych i z prawości charakteru, pozyskał wzięcie i niejaką słynność w świecie literackim, ogłosiwszy drukiem dzieło o Indyach i wiele powieści z upodobaniem czytanych, a które wydawał pod pożyczanem nazwiskiem majora Fridolin.

Po długim pobycie w Kalkucie, otrzymał na odpoczynek łatwy do sprawowania konsulat w Antwerpii; dziś powołany do Warszawy wstępuje w zawód polityczny i ma przed sobą otwarte pole chlubnego odznaczenia się.

Wojenne wypadki w Meksyku, które w tej chwili najżywiej zajmują uwagę cesarza, cesarzowej i rządu, rozjaśniły się po odebraniu urzędowego raportu jenerała Lorencez. Raport ten nadszedł w niedzielę i był natychmiast do Fontainebleau przesłany. Umieścił go wczorajsy Monitor. Uspokoiła się więc obudzona troskliwość, ale nie zupełnie.

Podana przez Independance z d. 6. Czerwca wiadomość z Havany, jakoby tam jenerał Marquez z kilkoma towarzyszami przybył, aczkolwiek niezupełną zyskuje wiarę wzniciła przeciw nowo obawy. Jest jednak niewątpliwem, że komunikacje między Orizabą a Vera Cruz nie są jeszcze dostatecznie zabezpieczone. Z raportem jenerała Lorencez z wielką trudnością i z niebezpieczeństwem życia przetrznął się przez różnójmienne bandy Indyan i gierylasów, młody oficer, Francuz rodem, p. Lapiere, zostający przy boku jenerała Almonte. Jenerał Donay nie połączył się był z obozem francuskim, a nawet podobno w pochodzie ku Orizabie, znalazłszy opór silniejszy, niżeli się spodziewać można było, musiał się cofnąć do Vera Cruz, gdzie żółta febra grasuje.

Jen. Lorencez był pod dniem 28. Maja silnie obwarowanym w swym stanowisku na czele 4 do 5000 ludzi i opatrzonym w żywność na dni 50, a więc do drugiej połowy Lipca. W kraju nie objawiło się bynajmniej usposobienie monarchiczne, o którym jenerał Almonte i inni doradcy wyprawy zapewniali, przeciwnie wojna wzmocniła władzę Juareza. Położenie wojska francuskiego jest więc trudnem, może się stać niebezpiecznem, lecz dla meztwa wojska francuskiego i potęgi Francyi niema trudności i niebezpieczeństw niewalczonych.

Cesarz przybył dziś do Paryża na radę ministrów. Rozwiązanie izby i nowe wybory będą zapewne przedmiotem dzisiejszych narad. Hr. Persigny po powrocie z Londynu okazuje się mniej natęczywym w domaganiu się rozwiązania ciała prawodawczego. Dotąd stronnictwo parlamentarne nie porozumiało się jeszcze dostatecznie czyli ma w nowych wyborach starać się o przeprowadzenie swoich kandydatów. Z naczelników tego stronnictwa jeden tylko pan Thiers w Rouen lub w innem jakim mieście, p. Dufaure w Paryżu mógłby być pewnym wyboru, wbrew nawet działaniu rządowemu.

Hrabia Chambord po ośmiodniowym pobycie w Lucernie wyjechał do Frohsdorf. Zdaje się więc, że zaniechał myśli odbycia podróży do Londynu; przeszło 2500 legitymistów udało się z różnych stron Francyi do Lucerny dla złożenia hołdu wiernego lecz bezwładnego uczucia.

Numer Czasu dzisiaj nadeszły, przytrzymany został z powodu korespondencji z Rzymu.

— W naukowym świecie francuskim Polacy używają reputacji zdolnych matematyków. Tę zdolność Francuzi widzą w uczniach uczęszczających do kolegiów, w praktykujących inżynierach i w dziełach które zostały ogłoszone przez rodaków. Do rzędu matematyków którzy dali się poznać we Francyi przez obszerniejsze prace, należy p. Tetmajer z Galicji, zostający od lat 25. w służbie rządowej a o którym nie dotąd nie pisano w dziennikach krajowych. P. Tetmajer wydał r. 1853 »Formules pour le developement des fonctions implicites«. (Formuły do wyłuszczenia funkcji niewyłączonych); r. 1857 »Principes fondamentaux du calcul transcendant«. (Zasady fundamentalne rachunku infinitesimalnego); r. 1858 »Théorème général sur la convergence des séries«. (Teorya ogólna o zbieżności szeregów). Najnowsza jego praca nosi tytuł »Integration des fonctions Geniometriques«. Integracja funkcji goniometrycznych. Roku 1861 wyszedł pierwszy zeszyt tej ważnej pracy, która przedstawia nową metodę integrowania funkcji, goniometrycznych. Dzieło to, stanowiące postęp w analizie matematycznej, było oddane przez ministra prac publicznych pod rozbiór szczególnej komisji. Stosownie do wniosku komisji, minister, depeszą z d. 21. Maja r. b., oświadczył autorowi swe zadowolenie i dla ułatwienia wydania dzieła, przeznaczył mu materyalną pomoc. Niestety! udzielona pomoc nie pokryła nawet kosztów wydania pierwszego zeszytu. Dalsza publikacja dzieła została wstrzymana dla braku funduszy. Należy mieć nadzieję, że to co zaczął minister francuski w interesie nauki, my Polacy dokończymy w interesie naszej miłości własnej i że ułatwimy autorowi wydanie jego całej pracy, naczynającej rzeczywisty postęp dla wyższej matematyki.

#### Anglia.

Londyn, 8. Lipca. — Dziś wszystkie angielskie dzienniki głównie zajmują się Rosyą. Times, Daily Telegraph, Herald, Advertiser zamieszczają tak wstępne artykuły, jako też paryskie korespondencje, w których starają się objaśnić pożary petersburskie, co jeszcze trudniejszą jest rzeczą, niż te pożary ugasić. Times policza wypadki pełne tajemnicy, które się od wielu tygodni wydarzają w Rosyi, do największych tego wieku. Peka skorupa i lawa toczy się smrodliwa, bo żywioły w głębiach zgnity i sfermentowały.



Faktem jest zadziwiającym, mówi Times, że wielka ludność okazuje swoje niezadowolenie niszczeniem majątku prywatnego i zagrożeniem życia ludzkiemu. Niegdyś działo się to w Konstantynopolu, gdzie ludność nie mogąc powiedzieć sultanowi, że ten lub ów basza dopuszcza się tyranstwa, podpałała własności obce, a przez nie Porta dowiadywała się, że są jakieś zażalenia, które wymagają naprawy. Ale że religijna, pojętna i patriotyczna masa ludu rosyjskiego naśladuje obyczaje niespokojnego pospólstwa muzułmańskiego, okazuje, że coś w państwie przegniło. Jeszcze gorszą jest oznaką, że surowość rządu obraca się przeciw zakładom, które służą dla klas oświeconych, że zamyka kluby szachowe, czytelnie, stawia pod dozór studentów. Czyliż to podobna, że rząd zarzuca ugodnionym i ucywilizowanym klasom średnim swojej stolicy te usposobienia barbarzyńskie, jakimi się odznacza fanatyczna rasa muzułmańska. W pożarach, które pochłonęły kościoły i koszary upatrują ręce osób ukształconych, które politykują na sposób ludów zachodnio europejskich, które tworzą sobie osobne pojęcia o przyszłości państwa, które czytują francuskie lub niemieckie gazety. Podejrzanie może jest niesprawiedliwe, ale faktem jest, że rząd rosyjski ma to przekonanie, iż Rosya od góry do dołu zarażona jest trucizną rewolucyjną. Rząd chwytając się teraz niesłychanej surowości rozumiejąc, że liberaliści, jeżeli zechcą, są w stanie ciemnych fanatyków podpalających pohamować. Nie jesteśmy w stanie tej tajemnicy rozwiązać, kiedy ci co z bliska i bystro się na nią przypatrują, nie umieją tego uczynić. Mamy dostatek dowodów, że opanował Rosyę szal niepochochowany, aby otrzymać rząd konstytucyjny i miejsce pomiędzy ludami rządzącymi się sobą i to w taki sposób, iżbyśmy się nawet dziwili, gdybyśmy ten szal zoczyli nawet pomiędzy Niemcami. Car ma sprawę z ruchem narodowym, który między ukształconymi zacięte walki, a między ciemnym ludem najczarniejsze zbrodnie wywołuje. A jakkolwiek nie można uniewinniać objawów zewnętrznych popędu ludowego, powinien jednak być więcej kierowany, jak przytłumiany. Byłoby to zawsze błędem największym ze wszystkich, chcieć się mścić za wybryki ciemnego ludu na inteligencji krajowej.

### Austria.

Co do kwestyi węgierskiej, Donau Ztg. oznajmia, że wypada jej powiedzieć bez ogródk, iż oświadczenie pana ministra stanu zrobione w izbie deputowanych w d. 26. Czerwca nie znalazło w dziennikach węgierskich takiego przyjęcia, aby ono mogło zadowolnić tych, którym pojednanie z Węgrami leży na sercu. Obstawanie liberalistów węgierskich przy programie swym nie ułatwi pogodzenia, mówi organ ministerjalny, niemożna więc wymagać, aby rząd tylko czynił ustępstwa. Są one niezbędne (dotąd nie słyszeliśmy, aby p. Schmerling przyrzekał ustępstwa, a Donau Ztg. do 27. Czerwca tego słowa nie wyrzekła była), lecz jeżeli Węgry w niczem nie ustąpią, i stawiać będą zawsze takie tylko warunki na jakie rząd nie może przystać, nie chcąc narazić ogólnych interesów monarchii na upadek, nately nie można myśleć o zgodzie.

Te kilka słów wystarczy na ocenienie, jak stoi sprawa węgierska. Co do sprawy serbskiej, Austria liczy na pomoc dyplomacji europejskiej, iż takowa nie dopuści, aby Serbia wydobyla się z pod władzy tureckiej, albowiem groziłoby to południowym krajom austriackim. Jest w Wiedniu przekonanie, że wypadki belgradzkie były od dawna przygotowane a jakkolwiek ich bezpośredni byłby skutek, miały one spowodować wojnę.

Uznanie Włoch przez Rosyę wielce zaniepokoiło w Wiedniu. Dowodem tego Donau Ztg., która w artykule wstępnym powiada, iż Rosya dla spodziewanych niepewnych korzyści poświęca całą przeszłość tradycyjną polityki swej i odstępuje od zasad traktatu r. 1815, mocą którego posiada Polskę i Finlandyę. Odstąpienie od tych zasad może Rosyę ciężko okupić, zeszedłszy na drogę kompromisu z rewolucją. Czy gabinet petersburski da się tym artykułem odstraszyć, to jest wątpliwem; zawsze jednak artykuł ten wskazuje, iż uznanie Włoch może spowodować większe jeszcze oziębienie stosunków dyplomatycznych między Austrią a Rosyą niżeli dotąd.

### Włochy.

Rzym, 30. Czerwca. — Donosiłem już wam w jednym z ostatnich moich listów, iż ks. Berardi zachowywał dotąd pewną nadzieję udania się do Petersburga i że oczekiwano ostatecznej ztamtąd odpowiedzi, która nie nadeszła jeszcze. Jakoż dla otrzymania takowej i zniewolenia rządowi rosyjskiego do jasnego wytłumaczenia się w obec stolicy św., kardynał Antonelli wystosował był notę do księcia Gorczakowa, w której donosił mu, iż ojciec sty bardzo jest wdzięczny cesarzowi rosyjskiemu za oświadczoną chęć przyjęcia nuncjusza apostolskiego, ale że przed wysłaniem go do Petersburga pragnie koniecznie zniesienia ukazów Katarzyny, Pawła i Mikołaja tamujących swobodne stosunki nuncjatury z biskupami i duchowieństwem katolickim. Kardynał wręczył tę notę p. Kisielewowi prosząc, by ją posłał do Petersburga. Odpowiedź przez trzy miesiące i więcej była oczekiwaną. Nareszcie zamiast urzędowej odpowiedzi, to jest noty podobnej do tej, jaką kardynał sekretarz stanu wystosował, książę Gorczakow nadesłał w tym tygodniu poufną odpowiedź zaadresowaną do p. Kisielewa, z rozkazem, aby treść onej udzielił kardynałowi. Minister rosyjski pisze, iż rząd jego nie widzi żadnych powodów do skasowania części swego prawodawstwa i że nuncjusz apostolski jeśli chce przebywać w stolicy cesarstwa, powinien na wzór innych dyplomatów zastosować się do przepisów istniejących w Rosyi. Ojciec sty rzekł przed dwoma dniami do jen. Zamojskiego: »Rosya pragnie, abym posłał ambasadora świeckiego, ja, któremu zaledwie zostawiono parę piędzi ziemi!« Jakoż rząd rosyjski radby miał w nuncjuszu apostolskim świeckiego przedstawiciela i dyplomata na wzór innych, którego by używał li do świeckich spraw publicznych. Papież zaś nie chce i nie może przystać na to. Z tych więc powodów spodziewana i oczekiwana nuncjatura śmiertelny cios otrzymała w odpowiedzi księcia Gorczakowa, którą p. Kisielew udzielił kardynałowi Antonellemu

wprzeszły poniedziałek, podczas długiej rozmowy wspomnianej w przedostatnim moim liście. Godne zaś uwagi, iż przy tej samej sposobności poseł rosyjski zaręczył uroczystość i urzędownie, iż Rosya nie uzna królestwa włoskiego, i prosił kardynała, aby nie wierzył rozsiewanym w tej mierze pogłoskom. Zdaje się nam, że to nowe zaprzeczenie jest tej samej wartości co zaprzeczenie skazania na śmierć ks. Białobrzeskiego: w kilka dni później Franciszek II. przysłał kardynałowi Antonellemu numer Journal de St. Petersburg, w którym wydrukowany był wyrok śmierci wraz ze zmianą kary. Jakkolwiek bądź urzędowe zaprzeczenia reprezentanta Rosyi zasługują aby je zapisać.

Tymczasem podług poufnych wiadomości nadeszłych od wysoko położonych osób w Turynie są warunki, pod którymi Rosya królestwo włoskie uznaje: 1) Rząd włoski obowiązuję się rozwiązać wszystkie korpusy polskie, skasować wojskowy zakład polski w Piemontcie i odmówić przytułku polskim emigrantom. 2) Przyrzeka popierać Rosyą na wschodzie. 3) Wyznacza dla floty rosyjskiej stanowiska na Śródziemnym morzu. Wszystkie te trzy warunki przyjęte zostały w Turynie.

Z dzienników włoskich dowiadujemy się dopiero, iż p. Kisielew dał wielki obiad dla ks. Borowskiego i dla ks. Marszewskiego. Jeśli to w rzeczy samej nastąpiło, biskupi ci mieli dość taktu, by nikomu o tem niewspominać.

Komisya loteryj katolickich złożyła w tych dniach ojcu świętemu 21,000 sztuków.

Stan zdrowia, jak się tego lękano, nie dozwolił wczoraj ojcu śmu odprawić uroczystego nabożeństwa w kościele św. Piotra. Kardynał Mattei, dziekan ś. kolegium, wyręczył w tem papieża, który asystował tylko na ceremonii. Jednakowoż wstęp jego do kościoła odbył się jak zwykle, tj. iż niesiono go na trozie w tiarze między wachlarzami, i że mu towarzyszyli kardynałowie, biskupi, dwór i duchowieństwo. Ojciec sty źle wczoraj wyglądał; pod potrójną koroną lśniąca brylantami oblicze jego było blade i napiętnowane znużeniem. Nabożeństwo o wiele skróconem zostało. Po mszy odniesiono papieża tym samym trybem. Gdy procesya się zwróciła z posągiem ś. Piotra ojciec sty się zatrzymał i odczytał z wysokości tronu na ramionach tragarzy wzniesionego protestacyę przeciwko Piemontowi za przywłaszczenie sobie ziem kościelnych; protestacya ta była już odczytaną przeszłego roku, ale tą razą dobitniej jeszcze wyrażoną została, a ojciec sty oparł się w niej na adresie biskupów 9. Czerwca podanym, oraz wyznał, potwierdził i powtórzył wszystko co biskupi wyrazili.

W wieczór puszczano girandolę czyli sztuczne ognie na Monte-Pincio. Najwspanialej wygląda w nich wyobrażenie świątyni, którą wynieść zamierzają w Japonii na cześć nowych świętych, na miejscu ich męczeństwa. Kościół ten jest w chińskim stylu a rysunek jego misternie był oddany ze światła w naturalnej gmachu wielkości. Obawiano się tego wieczora rozruchu, gdyż zapowiedziano demonstracyę stronnictwa przeciwnego stolicy ś. na znak wesela z uznania królestwa włoskiego przez Rosyę. Pomimo tej zapowiedzi girandola minęła jak najspokojniej.

Margr. Lavalette dwukrotnie był w tych dniach u ojca ś., raz sam, drugi raz z jen. Montebello. Ponowił ustnie papieżowi propozycyę, jakie już był uczynił kardynałowi Antonellemu; ofiarował mu gwarancyę Francyi dla Rzymu i ojcowizny ś. Piotra, tudzież zapłacenie długu publicznego rzymskiego przez rząd włoski i 15 milionów fr. rocznej pensyi od Francyi, Austrii, Hiszpanii, Belgii i Bawaryi w zamian za wyrażne lub nawet niewyrażne i domyślne zrzeczenie się praw stolicy św. do Romanii, Marchii i Umbryi. Papież odrzekł to, co tyle razy już powiedział, iż przysięga, sumienie, a nareszcie tą razą adres biskupów całego świata nie pozwalały mu zadość uczynić tym żądaniom; że nie odrzuci wdowiego grosza od najuboższego katolika, że sam po zebraniu będzie chodził, ale że od żadnego rządu pensyi nie przyjmie. P. Lavalette za pierwszą i za drugą razą 5 kwadransów u papieża zabawił. Ojciec sty nie osobiście niema przeciwko niemu; owszem w przytomności jego powiedział jeneralowi Montebello: »Oddawna już nie mieliśmy tak szczerzego i otwartego posła jak margrabia.« Otwartość pana Lavalette podoba się bardzo Piusowi IX.

### Turcya.

Zagrzebska Gazeta donosi, że w Białogrodzie codziennie nowe budują barykady i wszystkie magazyny wyprzątają. W d. 23. Czerwca przybyło tam 1200 żołnierzy wysłużonych.

— Wedle telegramu w Zagrzebiu otrzymanego trwało zawieszenie broni do dnia 3. Lipca. Pomiedzy masami ludu uzbrojonego krążyło hasło: szturm na fortecę albo wypędzenie księcia, jeżeli będzie się wzbraniał dać znak do szturm.

— Nad granicą bośniacką gromadzi się wojsko tureckie i serbska narodowa milicya.

### Rozmaite wiadomości.

— Dziennik słowiański. Mamy przed sobą pierwszy zeszyt J. J. Smolar'a, dziennika (Zeitschrift) słowiańskiej literatury, sztuki i nauk... (Bautzen, 1862, 1. zeszyt I. tomu). Sama jego treść może wskazać kierunek i charakter. Rzecz rozpoczyna się tłumaczeniem z Dnia artykułu p. W. Jelagin'a, »O Rusi i Litwie«; następuje przekład z Szajnochy. »Słowianie w Andaluzyi«, krótka rzecz o najstarszych monetach ruskobizantyjskich Kunik'a, kilka jeszcze przekładów z rosyjskiego i ulotnych wiadomości — między którymi o polskiej literaturze tak jak nie, tłumaczenia pieśni słowiańskich i bibliografia. Tu na końcu i bardzo nieumiejętnie spisano coś z polskich wydań; ale za to mało-rosyjskich, wiele serbskich, kroackich, czeskich i t. p. Z pierwszego zeszytu wnosząc Niemcy się z tego o słowiańszczyźnie nie bardzo wiele nauczą.

— Narzędzia rolnicze fabryk naszych na wystawie londyńskiej, chociaż w mniejszej cokolwiek ilości są reprezentowane dziś, aniżeli w r. 1851 na wystawie paryskiej, dowodzą wszakże porównane z francuzkami i nie-



mieckimi, że nie tylko pod względem wykończenia i praktyczności w nich tym ostatnim nie ustępują — ale nawet niektóre z nich świeżością pomysłu je przewyższają. Przekonywają o tem zdania rólników polskich wystawę zwiedzających, którzy szczerząc się pracą swych rodaków — nie będą nadal potrzebowali tak niezbędnych w dzisiejszych naszych stosunkach szukać narzędzi po obcych krajach, gdyż je już we własnym po mniejszych cenach znaleźć mogą.

Najlepsze z wystawionych — są bez wątpienia plugi, brony, szarpaczki i obsypnik p. Cichowskiego z Linowa, tego samego, któremu niedawno ktoś sądząc po sobie zarzucał, że cudze za swoje wynalazki podawał, a w końcu pobity, w imię dobra wspólnej ojczyzny do podania bratnich dłoni i zestrzelenia myśli w jedno ognisko wzywał. Narzędzia p. Cichowskiego, które widzieć można w składzie nasion i narzędzi rolniczych Rodkiewicza w Warszawie, nie tylko pod względem praktyczności, ale nawet — co więcej zdaje się niepodobnem do prawdy, w wykończeniu dorównują angielskim, chociaż przez zwyczajnego kowala, nawet Polaka nie Niemca są wykonane. Za kilka dni staną one do współzawodnictwa z angielskimi wyrobami na konkursie urządzonym przez angielskie rolnicze stowarzyszenie jedno z najpierwszych miejsc wśród wystawionych zajmą.

Pod względem maszyn różnej konstrukcji, z wystawców polskich największą ilość dostawił p. Cegielski rozmaitych plugów, młocarni, sieczkarni, siewników i t. p.

Z Galicyi nadesłał p. Gołaszewski młocarnię, która z pomocą 2 koni dziennie wymłócić może 40 korcy czystego ziarna. Otrzymała ona nagrody na wszystkich wystawach — nie można wszakże napewno twierdzić czy ją to samo szczęście i na angielskiej spotka.

— O maszynach parowych w Anglii, wydał Fairbairn w r. z. dzieło, w którym oblicza wszystkie maszyny parowe jakie się znajdują w Anglii, tudzież ich siłę, a którą na 11,000,000 koni podaje. Siła jednego konia równa się siłę 7 silnych ludzi. Ażeby więc osiągnąć skutki siły, jakie obecnie maszyny wykonywają, potrzebaby 77,000,000 robotników, co by odpowiadało 250,000,000 duszom. Okazuje się przeto z tego obliczenia jak najwyraźniej, że przemysł tegoczesny nie mógłby bez maszyn osiągnąć tego, co rzeczywiście osiąga; podstawą dzisiejszej kultury są maszyny parowe.

### Wiadomości literackie.

»Bajki G. C. Andersena,« przełożone przez M. C. Leszno. Nakładem i czcionkami Ernesta Günthera. W ósemce, str. 55. Znajduję tu spolszczone pełne wdzięku powiastki ulubionego duńskiego pisarza. Zwracamy uwagę korektora między innemi, iż całkiem niestosownie używa miękkiego ż przed i, będącemu właśnie nazwiskiem miękczenia, np. jedzie, młodzieńcze. Są to dwa gryby w barszcu.

— »Książka zbiorowa« ofiarowana Kazim. Wł. Wojcickiemu. Warszawa 1862. W ósemce, str. 450. Zbiorowe to dzieło zawiera najróżniejszej a zajmującej treści utwory nadesłane przez pięćdziesięciu polskich autorów i autorek, drukowane w kilku drukarniach warszawskich. Znajduję tu najznamiensze w literaturze polskiej imiona, a nie tylko polskie dzielnice tu są reprezentowane, ale i Syberia i Emigracja.

— »Szkice historyczne.« Skreślił Karol Szajnocha. Lwów, nakładem Karola Wilda 1861. Trzeci tom tych Szkiców który mamy przed sobą, zawiera w ósemce na stronnicach 449 zebrane osobno historyczne rozprawy rozsypane po różnych czasopismach lwowskich, krakowskich i petersburskich, jakoto: Słowianie w Andaluzji; Zdobyte pługa polskiego; Powieść o niewoli na Wschodzie; Miecznik koronny Jabłonowski; Jan Sobieski bannitą i pielgrzymem. Publiczność wdzięcznie przyjmie ten zbiór utworów przygodnych. Znamienity historyk składa owoc długoletnich śleżeń i badań dziejowych w tych pięknych i pełnych życia obrazach z naszej przeszłości, kiedy wzrok nadwreżony w więzieniu, w skutek pracy mozolnej stracił do reszty i ciągu rozległego prac nakreślonych ociemniały dokonać nie może.

Księgarnia N. Kamińskiego i Spółki w Poznaniu (Bazar) poleca:

**Nowości polskie i zagraniczne, tudzież Słownik kompletny Lindęgo, kompletne dzieła Mickiewicza, Pola i dobór książek do nabożeństwa, jakie tylko wyszły w języku polskim, poprawne i nieoprawne. Teżże księgarni nakładem wyszły Pleśni nabożne diecezjalne przez X. kanonika Teodora Kilińskiego; Bem w Węgrzech i Siedmiogrodzie przez pułkownika Szczanieckiego; są w druku trzy pamiętniki tegoż pułkownika Szczanieckiego z księstwa warszawskiego, — z r. 1831., 1848., tudzież Dzieje Jędrzeja Moraczewskiego przed śmiercią przez niego poprawione. Tom I. skończony, Tom II. na ukończeniu.**

### Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 10. Lipca 1862.

**Zyto** (wępel po 25 szefli) wyżej płaci. Na Lipiec 46½ list. 46 pien., na Lipiec Sierpień 45½ — ½ pl. i pien., na Sierpień Wrzesień 45½ list., na Wrzesień Paździ. 45 pl. i pien., na Paździ. List. 44½ list. 1/3 pien., na Listopad Grudzień 44½ list.

**Okowita** (beczka 8000 kwart Trallesa) dobrze się trzyma. Na Lipiec 18½ — ¾ — ¾ pl. i list., na Sierpień 18½ — ¾ pl. i list., na Wrzesień 18½ pl. i list., na Paździ. 18½ list. 18 pien., na Listopad 17½ list. ¼ pien., na Grudzień 17½ list.

### Wiadomości handlowe.

Berlin, 10. Lipca.

Pszenica 65—81 tal.  
Zyto na Lipiec Sierpień 51¼ tal., na Wrzesień Paździ. 51¼ — ½ — ¾ tal., na Paździ. Listopad 50 — ½ — ⅛ tal., na Listopad Grudzień 49¼ — ¾ tal.  
Jęczmień wielki i mały 36—40 tal.  
Groch do gotowania i na pastwę 50—56 tal.  
Rzepak zimowy 102—108 tal.  
Rzepak zimowy 160—108 tal.  
Olej rzepiowy na Lipiec 14¾ tal., na Lipiec Sierpień 14¾ tal., na Sierpień Wrzesień 14¾ tal., na Wrzesień Paździ. 14½ — ⅔ — ⅞ tal., na Paździ. Listopad 14½ — ⅔ tal., na Listopad Grudzień 14½ tal.  
Olej lniany 13½ tal.  
Okowita na Lipiec i Lipiec Sierpień 19¼ tal., na Sierpień Wrzesień 19½ tal., na Wrzesień Paździ. 19½ tal., na Paździ. Listopad 18¾ tal., na Listopad Grudzień 18½ tal.

— »Kiejstut.« Lwów, z drukarni E. Winiarza, 1861 in 8 str. 248. Poemat ten w szesnastu obrazach w formę dramatyczną ujętych, przedstawia życie i obyczaj, wewnętrzne rozterki i boje z zakonem, pogańskiej Litwy. Autor z gorącym zamiłowaniem rzeczy ojczyznej jał się przedmiotowi, a jakkolwiek zdaniem naszym dzieło jego byłoby zyskało na sile, na jednoci wewnętrznej i zwięzłości, gdyby je był ujął w zwykłe prawa i ramy sztuk teatralnych, pomimo niedostatków czytelnik z zajęciem przeczyta ten utwór, który z powodu nader ścięśnionych stosunków cenuralnych długo w tece spoczywał. Bohater dramatu upada, że umarł, chciał wskrzesić przeszłość, że przyszłości zawiązków rozstrzelić mu się nie udało. Bój przetrwał, i dziś jeszcze pod inną formą się toczy; aby to, co ma życia zarodek, od tego, co umarło zawsze rozróżnić umiano.

— Z wydawnictwa zbiorowego p. n. Biblioteka rzemieślnika polskiego wyszedł tych dni w Warszawie »Przewodnik dla stolarzy,« ułożony przez budowniczego Jana Heuricha. Dziełko to napisane systematycznie i przystępnie, ze szczególnym względem na rzemieślnika polskiego. Gazeta Polska przypisuje temu dziełku wyższość nad dziełami obcemi o stolarstwie.

— »O wiejskich Ochronkach.« Napisał Adam Goltz. Wydanie drugie. Warszawa, nakładem Celsa Lewickiego 1861. W ósemce str. 46. Dziełko to ma ułatwić rozpowszechnienie ochronek wiejskich, objaśnić ich zasady zgodnie z obyczajem i potrzebami ludu naszego. Zawiera oprócz uwag przedwstępnych: Jak się wychowuje zazwyczaj dziecię wiejskie; Rzut oka na historią powstania i rozwijania się ochronek w ogólności; Ogólne zasady prowadzeniu ochronek przewodniczące; Wewnętrzne urządzenie ochronek; Rady dla zakładających ochronek.

— »Książka wieczysta,« czyli Sekret osobliwszy ten za którym człowiekowi rozsądnemu, chyba chcącemu, żadne zło na świecie szkodzić nie będzie, podany do druku przez Jana Radwańskiego. W Krakowie, czcionkami drukarni Czasu, 1862 r. W ósemce str. 41. Jestto przedruk wstępu z uwag i rad urosłych na gruncie wiary i moralności ogólnej, napisany przez nieznajomego autora a poprzedzający dziełko pod napisem »Rzeczy pewne i doświadczone na dobro pospolite,« wydane w Poznaniu 1689, a traktujące umiejętnie sprawowanie różnych zawodów życia ludzkiego, które wydawca krakowski opuścił, nie widząc w niem dziś bezpośredniego użytku.

### Przybyli do Poznania dnia 11. Lipca.

BAZAR: Paprocki z Polski, Trawiński z Karniszewa, Chlapowski z Kopaszewa, Bienkowski z Smuszewa, Jaraczewski z Łowicza, Mierzyński z Bytnia, Suchorski z Osieka. OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Herrmann z Bremy, Bach z Berlina, Jaffe i Zuckermann z Rawicza, Bielicki z Polski, Buchhorn i Springer z Buckau, v. Stehl z Paryża, Büthelt z Trzebiławek, Opitz z Łowicza. POD CZARNYM ORŁEM: Walz z Buszewa, Jordan z Rawicza, Szeliski z Orzeszkowa, Jarantowski z Miniszewa. STERNA HOTEL EUROPEJSKI: v. Unruh z Szolowa, v. Schmieder i Blank z Berlina, von Waldow z Brandenburga, St. George Semen z Londynu, Bernhard z Szczecina, Eichmann z Hoyerswerda, Fraget i Ebermann z Petersburga, Philippsborn z Berlina. MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Dr. Żelasko z Kowanówka, Lange z W. Rybna, Berkholtz z Bydgoszczy, Dothloff z Jaworu, Schlesier z Gniezna, Linden, Güthner i Gooss z Berlina, Schürmann z Gladbach, Windorff z Rudolstadt, Wöltzel z Lipska. BUSCHA HOTEL RZYMSKI: hr. Kadziński z Jarocina, Walz z Góry, Döring z Kłodziejewa, Turno z Obieziera, Koczorowski z Jarocina, Queck z Akwizgranu, Ehrhard z Arnswalde, Hirschberg z Berlina. HOTEL DU NORD: Szmitt z Grylewa, hr. Gutakowski z Warszawy, Bogdański z Nakla, Moszczeński z Wiatrowa. HOTEL PARYSKI: Daleszyńska z Domasławka, Rożnowscy z Arcugowa, Kotarski z Kornat, Wahl z Wągrowca, Bukowski z Srody, prob. Piątkowski z Winieggory, Schmidt z Mikuszewa, Brückere z Sławoszewa. HOTEL BERLINSKI: Reissner z Wrocławia, Miłkowski z Macewa, Wendland z Seefeld, Wierzejewski i Strzyżewska z Warszawy, Lehmann i Roter z Srody, prob. Gintrowicz z Ludom, prob. Frankenberg z Obornik, prob. Kiedrowski z Korala, Stolle z Obornik, Weiss z Srody. KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Rosenthal z Czempania, Zellner z Baku, Haltrecht z Lubrańca, Kohl z Wągrowca, Schwarzw z Sierakowa, Kaiser z Kołatki. EICHENER BORN: Klein z Smigla. W MIESZKANIU PRYWATNEM: Katt z Berlina, ul. Szeroka 9.

### CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

dnia 11. Lipca 1862 r.

	od	do	od	do
	tal.	gr.	tal.	gr.
Pszenicy pięknej, szefel po 16 garn.	2	27	6	3
Pszenicy średniej	2	22	6	2
Pszenicy ordynaryjnej	2	15	—	2
Zyta przedniego, szefel	2	—	—	2
Zyta lejszego	1	26	3	1
Jęczmienia dużego, szefel	—	—	—	—
Jęczmienia małego	—	—	—	—
Owsa, szefel	—	—	—	—
Grochu do gotowania, szefel	—	—	—	—
Grochu na pastwę	—	—	—	—
Rzepak zimowy	3	10	—	3
Rzepak zimowy	3	10	—	3
Rzepak latowy	—	—	—	—
Rzepak latowy	—	—	—	—
Tatarki, szefel	1	12	6	1
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	14	—	16
Masła, garniec	1	25	—	2
Siana, centnar	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w Z. c.	—	—	—	—
Oleju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—

### Spirytus.

Beczka 100 kwart 80% Tralles.

Tal. Ser. F. do Tal. Ser. F.  
Dnia 10. Lipca . . . . . 18 20 — do 18 25 —  
" 11. " . . . . . 19 — — " 19 5 —

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.